

Sažetak

Marija Znika, Zagreb

UDK 81'366'367, izvorni znanstveni rad

primljen 14. travnja 2010., prihvaćen za tisak 3. studenoga 2010.

Selected Indicators of Definiteness and Indefiniteness

The paper briefly outlines the category of definiteness and its two denotations [+ definite], [- definite] and the means by which they are expressed. The analysis includes examples in which the form of the adjective does not allow an unambiguous conclusion on whether these adjectives express the definiteness or indefiniteness of the noun with which they appear as attributes. The performed analysis results in the conclusion that the language offers auxiliary means not only for the detection of definiteness (demonstrative pronouns, verb aspect, cases of some nouns...) but also for the identification of the indefiniteness in forms in which it is not morphemically expressed. Such means primarily include additional adverbs (*vrlo, jako, baš, onako, tako...*), intensified adjectives ending in *-cat* (e.g.: *novcat*), questions (*koji?, kakav?*), as well as information whether the adjective used as attribute was added as a part of a proper name, a denomination, a phraseme, a proverb.

NOVIJI RAZGOVORNI FRAZEMI

Nina Mance, Ivana Trtanj

Uvod

 ojavom novih sredstava javnoga priopćavanja, internetskih foruma i blogova pojavljuju se i nove vrste i načini javnoga priopćavanja. Upravo razgovorni jezik, a ponajprije razgovorni frazemi, učinili su se zanimljivima: svako novo doba donosi nove riječi, a stare padaju u zaborav i postaju dijelom pasivnoga rječnika.

U nekim frazemima dolazi do različitih načina raslojavanja uzrokovanih najčešće naraštajnim razlikama, naime, mnoge nove frazeme stariji naraštaj ne upotrebljava i ne zna im značenje; raslojavanje je i zbog obrazovnih razlika jer zbog nezaustavljivoga prodora engleskih riječi koje ulaze u sastavnicu hrvatskih frazema uporaba će ovisiti o obrazovanosti, točnije, o znanju engleskoga jezika. Frazemi se razlikuju i po mjestu u kojem nastaju i opstaju. Neki frazemi nemaju istu čestotnost u svim dijelovima Hrvatske. S obzirom na brzinu nastajanja novih riječi koje ulaze u sastave frazema, mnogi novi frazemi nisu imali prigode biti opisani u frazeološkim rječnicima.

Svrha je ovoga rada opisati suvremene frazeme razgovornoga jezika. Pozornost će se posvetiti onim frazemima koji se ne pojavljuju u temeljnim hrvatskim frazeološkim priručnicima i rječnicima. Analizirat će se frazemi kojima je jedna sastavnica posuđena iz stranoga jezika i novi frazemi s hrvatskim sastavnicama.

Iako je frazeologija jedna od najmlađih jezičnih znanosti, posljednjih joj se desetljeća posvećuje sve veća pozornost. Kao dio znanosti o jeziku koji proučava frazeme – frazeologija se u Hrvatskoj počela razvijati početkom 70-ih godina prošloga stoljeća.

Frazem se određuje kao sveza riječi sa sljedećim obilježjima:

„ne stvara se u govornome procesu, nego se reproducira u gotovu obliku, ima stalan sastav i raspored sastavnica, značenje mu se obično ne izvodi iz značenja sastavnica jer one, ili bar neke od njih, doživljavaju semantičku pretvorbu, uklapa se u rečenicu kao njezin sastavni dio.“ (Menac, 1994. :161.)

Svaki frazem ima izražajno-stilska obilježja te je sama uporaba frazema u većoj ili manjoj mjeri ograničena okvirima određenoga jezičnog stila.

Osnovno obilježje razgovornih frazema jest stilska sniženost. I. A. Fedosov¹ tvrdi da razgovorne frazeološke jedinice imaju obilježja naravnosti, svakodnevnosti, prisnosti i uobičajenosti, a književna sniženost koja im je svojstvena njihovo je semantičko obilježje.

Razgovorni frazem ima sljedeća obilježja:

1. ocjensko značenje
2. slikovitost
3. neusiljenost, prirodnost u izražavanju
4. intenzivnije značenje od značenja neutralnih riječi
5. unosi ironičan, šaljiv ili podejzenjivački ton
6. deminutiv u sastavu frazema može utjecati na njegovu stilsku sniženost
7. stilski snižena komponenta u sastavu frazema ukazuje na sniženost frazema u cjelini.“ (Fink, 1986.: 98.)

Noviji razgovorni frazemi s hrvatskim sastavnicama

Frazemi *koji/kakav lik*, *gladan ko Srbija*, *ubit se k'o životinja*, *lud k'o šiba*, *nabaciti/baciti grbu*, *nabaciti kukavicu*, *biti spaljen* nisu potvrđeni u hrvatskim frazeološkim i općim rječnicima.

Jedan je od najučestalijih uskličnih frazema u razgovornome jeziku novi frazem *koji/kakav lik*. Pretpostavka je da je sastavnica *lik* u frazemu preuzeta iz književnosti i umjetnosti gdje znači skup moralnih, misaonih i osjećajnih osobina koje predočava neka osoba u književnome djelu (*lik Petrice Kerempuha*; *lik Ivice Kičmanovića*) ili u

---

¹ Opširnije u članku Ž. Fink, 1986.: 98. – 102.

operi, drami ili općenito u književnome djelu, nositelj neke uloge u scenskoj radnji (Šonje, 2000.). Lik je dakle simbol moralnih, misaonih i osjećajnih osobina pojedine osobe, a one mogu biti pozitivne ili negativne.

Zanimljivo je kako se frazem *kakav lik* rabi u dvjema oprječnim situacijama: u jednoj sastavnica *lik* ima izrazito pozitivno značenje, u drugoj izrazito negativno značenje – značenja se pozitivno/negativno mogu shvatiti isključivo iz konteksta u kojem se javljaju, a osim konteksta, presudna je i intonacija.

Ma kakav lik .. [23]

Kakav lik, takva i slija, bravo ☺ ...[24]

Kada se frazem rabi u pozitivnome značenju, misli se ponajprije na dobar karakter, ili na nešto pozitivno što je osoba učinila ili rekla.

Frazem *kakav lik* odlikuje i varijantnost – promjenjivost oblika frazemske sastavnice neovisno o kontekstu pa se jednako često, čak u živom govoru i češće od frazema *kakav lik*, javlja i u obliku s odnosnom zamjenicom: *koji lik*.

Koji-lik's Profile [25]

U prethodnome primjeru zanimljiv je spoj engleskoga i hrvatskoga jezika vidljiv u imenu foruma. Ono je naime tvoreno od opisanoga frazema *koji lik*, frazema dakle s hrvatskom sastavnicom, koji postaje posvojni pridjev tvorbom posvojnoga oblika prema engleskome jeziku, a imenica *profile* nije se u ovome slučaju prilagodila hrvatskom jeziku.

Hahah koji lik [26]

Gladan k'o Srbija poredbeni je frazem, a takvi frazemi, prema Matešićevu mišljenju (1978.), izražavaju intenzitet u *tertium comparationis* sadržanoga svojstva, stanja ili radnje, a intenzitet se obično očituje u stupnjevanju kvalitetne ili kvantitetne naravi nastaloga značenja.

Frazem *gladan k'o Srbija* sasvim je nov i trenutačno prilično nerasporetranjen frazem, no na osječkom području često se potvrđuje u razgovornome jeziku. Iako frazem nije potvrđen na forumima i blogovima – dakle u pisanom obliku, željele smo ga ipak opisati zbog čestotnosti upotrebe, makar i na ograničenom govornom području. Za sada je svakako riječ o regionalnom frazemu.

Kako ističe Željka Fink-Arsovski (2002.), poredbeni trodijelni tip frazema određuje se prema vrsti riječi prve sastavnice pa je u ovome slučaju riječ o pridjevskome poredbenome frazemu. Kod trodijelnih frazema frazemska značenja ostvaruje se općepoznatom slikom izrečenom drugom sastavnicom, no nije još potpuno jasno što je u ovome frazemu općepoznata slika. Jasno je da frazem predočuje kako se značenje pridjeva *gladan* pojačava, za razliku od njegova osnovnoga značenja. Može se pretpostaviti kako je slika Srbije slika države u kojoj se gladaže, ali se možda

misli i na njezine apetite u prenesenome značenju. U tome smislu znakovito je kako se u frazemu zrcali ljudska psiha koja nije zaboravila vrijeme i događaje iz Domo-vinskoga rata. S obzirom na to kako su frazemi omiljeno sredstvo komuniciranja, dokaz su da se u jeziku, osim funkcionalnosti, teži i stvaranju i proizvodnji, što ovaj frazem zasigurno čini.

Idemo kući, gladan sam ko Srbija.

Zanimljivo je u tome frazemu kako je građen prema istome načelu kao i frazem (*biti*) *dužan kao Grčka*, stari frazem koji postaje popularan s vremena na vrijeme. I u jednome i u drugome frazemu u objema sastavnicama nalaze se iste vrste riječi – pridjev u prvoj sastavnici, a u drugoj sastavnici imenica koja označava ime države.

Među pridjevskim poredbenim frazemima zanimljiv je i jedan glagolski – *ubit' se k'o životinja*. Frazem se uglavnom rabi u značenju 'jako se napiti'; pojavljuje se i inačica *napit' se k'o životinja*. Može se postaviti pitanje: zašto životinja? Veza između prve i druge sastavnice u ovome frazemu nije potpuno nemotivirana – iako životinje ne konzumiraju alkohol, osoba koja ga konzumira u prekomjernim količinama, može se početi ponašati kao životinja, točnije kao zvijer, onako kako se u stanju nealkoholiziranosti vjerojatno ne bi ponašala.

Kada čovjek izgubi ono što je VOLIO živi samo ZATO da bih se SJEĆAO ONOG što ... ikana.....ubili smo se ko životinje... pozdrav jednom prijatelju. [27]

U poredbenome pridjevskom frazemu *lud ko šiba*, zbog njegove sasvim neprozirne motiviranosti, samo snažna izražajnost može pronaći vezu između prve i druge sastavnice, što samo još jednom potvrđuje činjenicu kako je u frazemima poetska funkcija jezika uvelike nadvladala komunikativnu. Izražajnost je dakle u njemu odigrala značajnu ulogu – šiba, ako ju se svija, može *puknuti*, a isto tako može puknuti i osoba ako joj se previše svijaju živci, može ih izgubiti pa puknuti jednako kao šiba.

Tip je lud ko šiba. [28]

Bare lud ko šiba. [29]

Grba u razgovornome jeziku označuje "trbuh; nos; stariji čovjek; problem; teškoća; dug u birtiji" (Sabljak, 2001.). Značenje frazema *baciti (nabaciti) grbu* izvedeno je djelomice iz posljednjega značenja, a dijelom iz značenja drugoga frazema – *praviti se grbav* ('praviti se ludim, glupim'). Grbu „nabacujemo“ kada nam je nešto mrsko, dosadno i kada se svjesno pokušavamo izvući iz neke situacije.

Frazem se pojavljuje uz dva glagola – *nabaciti i baciti*, i u oba ima isto značenje: u frazemu može varirati glagolska sastavnica.

Predsjednik sad ne može nabaciti "grbu" da nije to znao jer je dva puta pismeno upozoren na to ... [30]

Kako god, dogovor je bio da ćemo ignorirati kaznu i baciti grbu. [31]

Riječ *kukavica* došla je od glagola kukati i njegova značenja:

1. glasati se kuku, kuku – o kukavici
2. plakati, jaukati, jadikovati – kukanje“ (Šonje, 2000.)

U razgovornome jeziku *kukati* znači jadikovati. *Baciti (nabaciti) kukavicu* znači ‘tužiti se, jadikovati, jadati se, žaliti’. Frazem ima slična značenja kao i glagol kukati, a oblik *kukavica* vjerojatno je dobila analogijom od imena ptice kukavice koja se glasa *kuku*.

... što ti padne na pamet, nabaciti kukavicu ali nisam baš stekao dojam čitavši tvoje prethodne postove da ćeš baš biti pretjerano uvjerljiv. ... [32]

Riječ *spaljen* u razgovornome jeziku označuje „čudnu, ekscentričnu osobu; luckastu, otkačenu osobu“ (Sabljak, 2001.). *Biti spaljen* vrlo je čest frazem među blogašima i forumašima, ali ga upotrebljavaju i kao kolokaciju *totalno spaljen*. Zanimljivo je da se frazem *biti spaljen*, osim za opis karakterne crte osobe, često upotrebljava kako bi se opisala i neka situacija ili događaj, i tada ima slična značenja: čudno, otkačeno, zabavno.

Biti spaljen... kad radiš gluposti koje nisu normalne za današnje društvo i boli te briga za sve... [33]

Noviji razgovorni frazemi sa sastavnicama tuđicama

U novije vrijeme mnoge engleske riječi ulaze u hrvatski jezik, glasovno ili djelomice prilagođene ili prilagođene u potpunosti. Mnoge su od tih riječi ušle su u sastav hrvatskih frazema. U razgovornome jeziku u novije se vrijeme pojavilo nekoliko frazema kojima je jedna sastavnica posuđena iz engleskoga jezika *nije bed, biti kul, prodati spiku, biti fer, biti u trendu*.²

Anglizam *bed* nastao je od engleskoga pridjeva *bad* (loš),³ a u hrvatskome jeziku dobio je sklonidbu i postao imenicom muškog roda.

Raširenost je toga pridjeva velika, upotrebljava se u nekoliko glagolskih frazema, u rečeničnim frazemima te se javlja i kao usklični frazem i fonetska riječ.

Upravo opseg frazema predmetom je brojnih rasprava jezikoslovaca. Naime, neki smatraju da je frazem isključivo sveza dviju punoznačnih riječi (Melvinger, 1984.: 85., Matešić, 1982.: VI., Samardžija, 1995.: 84.), a ostali da i fonetska riječ, kao samostalna riječ na koju se oslanjaju zanaglasnice i prednaglasnice, može biti

² O tuđicama u žargonskim frazemima te morfološkoj prilagodbi tuđica u osječkome studentskom žargonu piše Lj. Kolenić u dvama radovima (2005. i 2003.)

³ Tuđice opće imenice u hrvatskom se jeziku pišu „prema izgovoru u jeziku iz kojega potječu...“ (Babić-Finka-Moguš, 1994.: 66.)

frazem (Fink, 2000.: 91. – 98., Fink-Arsovski, 2002.: 8., Menac, 1978.: 221.). S obzirom na to da i fonetske riječi dolaze u gotovu obliku i ne stvaraju se u govornome procesu, priklanjamo se mišljenjima jezikoslovaca koji smatraju da i fonetska riječ može biti frazem.

Frazemi *biti u bedu* i *pasti/padati u bed* uvršteni su u Hrvatski frazeološki rječnik (2003.). Frazemi *baciti/bacati u bed koga, nije bed, bez beda, bed je komu* nisu uvršteni u rječnik, ali ih potanko opisuje A. Menac (2007.: 208.).

Baciti/bacati u bed koga ('oneraspoložiti koga')

Cure, pa ti mali lišajčići nisu ništa što bi vas trebalo baciti u bed. [1]

Ponekad me zna uhvatiti depra i znam se baciti u bed. [2]

Nije bed ('nema problema, nije problem')

Uopće nije bed. [3]

Ma naravno da nije bed. [4]

Sitno pitanje..ak nije bed... [5]

Bez beda ('bez problema, poteškoće, srama')

Zbog plina bih bez beda prosvjedovao. [6]

U dubai bi išao bez beda :p. [7]

Bed je komu ('neugoda, sram, ustručavanje')

Nakon toliko šutnje i ne napisanih riječi na blogu bed mi vam je nakon 14 dana zaželiti sretnu novu godinu... [8]

Usklični frazem *koji bed* zabilježen je u korpusu iako do sada nije nigdje opisan. Znači – šteta, sramota, nesreća:

Koji bed! [12]

U koji bed bit ću mama. [9]

Spika je anglizam, od engleskoga glagola *speak* što znači 'govoriti'. Glagol *speak* prilagođen je hrvatskom jeziku tako da je postao imenicom ženskoga roda e-vrste, a upotrebljava kao sastavnica nekoliko glagolskih frazema (*imati spiku, nabaciti spiku, prodati spiku, kužiti spiku*). Ti frazemi nisu zabilježeni u hrvatskim frazeološkim rječnicima.

Imati spiku ('imati pripremljen razgovor, smišljen unaprijed')

ja odmah vidim tko ima spiku za to a tko nema... [10]

Nabaciti spiku ('govoriti, razgovarati')

...prilazi ti tip i pokuša nabaciti spiku neku. [11]

Ajmo tu nabaciti spiku o njima. [12]

Prodati spiku ('slagati, provući svoju priču')

Znaju prodati spiku, znaju zavesti... [13]

Kužiti spiku ('razumjeti o čemu je riječ')

Vremenom sam počel kužiti spiku tak da mi više italo nije seljačka spika (a i moroder je produciral meni kul sputnike pa je... [14]

Anglizam *kul* dolazi od engleskoga pridjeva *cool* što znači „hladanokrvno, miran; odličan, divan, izvanredan, sjajan; u trendu, nešto što je cijenjeno.“ (Sabljak, 2001.) Taj se pridjev prilagodio hrvatskom jeziku i upotrebljava se kao sastavnica u glagolskome frazemu *biti kul* (‘biti poseban, odličan, drukčiji’). Sabljak (2001.) navodi neke primjere uporabe imenice *kul*: „baš je kul, bilo je kul, kul faca, kul si, bilo bi kul, tebi je kul, frajer je kul, ovdje je kul, kul do daske“.

Teško je ful biti kul (kad si tu). [15]

Svatko može biti kul u pet lakih točaka. [16]

Anglizmi *kul* i *bed* upotrebljavaju se u razgovornom jeziku i samostalno, u značenju *kul* „dobar, poseban, pribran“ i *bed* „žao mi je, šteta“. Od tih se riječi tvore i druge riječi: glagoli *kulirati*, *bedirati se* koji dobivaju i svoj vidski parnjak *skulirati se* i *izbedirati te* glagolski pridjev trpni *skuliran* i *izbediran*.

Iz turskoga nam je jezika u sastav frazema ušla riječ *frka*. Riječ *frka* toliko je prilagođena hrvatskom jeziku da se danas ne osjeća kao tuđa, dobila je gramatički nastavak -a i ušla je u sklonidbu imenica ženskoga roda, e-sklonidbu.

Turcizam *frka* žargonski znači „galama, gužva, nered, metež; napetost, uzbuđenje“ (Sabljak, 2001.). Raširenost je te imenice velika, upotrebljava se u nekoliko glagolskih frazema, javlja se i kao usklični frazem, imenski frazem te kao fonetska riječ.

Nema frke, napraviti frku, nije frka, frka je komu, koja frka!, bez frke potvrđeni su u Sabljakovu rječniku žargona pa ovdje ne će biti opisani. Frazem *nema frke* potvrđen je u Hrvatskome frazeološkome rječniku (2003.), a Menac (2007.: 212.) spominje i frazemski oblik *no frks* kao svojevrsni mladenački pokus; mladi su preveli zanijekani glagol na engleski, a imenici *frka* dodali engleski množinski nastavak.

Učestao u korpusu, ali nezabilježen u frazeološkim rječnicima jest frazem *frka i panika*.

Kad uživaš u otisnutom primjerku onog što je nastajalo za vrijeme frke i panike... [17]

Riječ *fora* dolazi iz njemačkoga u hrvatski jezik. Osnovni oblik riječi je *vor* što znači *pred*. Riječ *fora* jedna je od inačica njemačke riječi *vor*,⁴ a znači:

„prednost; način; trik; dosjetka; glavna stvar; laž; obmana; onaj koji se ističe; najzanimljivija i najsposobnija osoba u društvu.“ (Sabljak, 2001.)

Riječ je ušla u sastav nekoliko frazema *pasti na foru*, *biti fora*, *iz fore*. Navedeni su frazemi potvrđeni u Hrvatskome frazeološkome rječniku (2003.), a u Sabljakovu rječniku pronalazimo oblik *fora je!* koji ima isto značenje kao i frazem *biti fora*.

⁴ Osim riječi *fora*, njemačka je riječ *vor* prilagođena hrvatskome jeziku i kao riječ *for* m. reg. *prednost u nekoj igri* (Sabljak, 2001.); *imati gol fora*.

Zaključak

Ovim smo radom pokušale opisati frazeme koji se u novije vrijeme pojavljuju u razgovornome jeziku. Veliki dio takvih frazema odavno se već nalazi u rječnicima, ali pozornost je posvećena upravo onima koji dosad nisu bili opisani.

Procesom globalizacije mnoge engleske riječi ulaze u hrvatski jezik te mu se djelomice ili u potpunosti prilagođuju. Razgovorni jezik, kao onaj koji ne podliježe normi, najizloženiji je anglicizmima pa su te nove razgovorne tuđice postale i frazemske sastavnice u razgovornom jeziku. Naravno, novi frazemi nastaju i s hrvatskim sastavnicama.

Hrvatski frazemski rječnik mijenja se kao i svaki drugi: neki frazemi zastarijevaju i prelaze u pasivni sloj jezika, a novi frazemi nastaju na različite načine. S obzirom na brze promjene u razgovornom jeziku, pitanje je što će se i koliko dugo od opisanih frazema zadržati u upotrebi.

Izvori

- [1] <http://mameibebe.biz.hr/phpBB2/viewtopic.php?f=9&t=19837&p=617063>, 19. lipnja 2009., 14,18 h)
- [2] (<http://thingsivedone.blog.hr>, 19. lipnja 2009., 14,20 h)
- [3] (<http://www.facebook.com/group.php?gid=51157836374>, 14. siječnja 2010., 11,30 h)
- [4] (<http://www.jacri.com/forum/index.php?topic=2235.0>, 14. siječnja 11,32 h)
- [5] (<http://www.tulumarka.com/blog/3154/sitno-pitanjeak-nije-bed#>, 14. siječnja 2009., 11,33 h)
- [6] (http://www.cro-rss.com/article_video_zbog_plina_bih_bez_beda_prosvjedovao__2797831.htm, 14. siječnja 2010., 21,11 h)
- [7] (<http://forum.net.hr/forums/t/259405.aspx>, 14. siječnja 2010., 21,14 h)
- [8] (lekcic89.blog.hr/, 17. lipnja 2009., 20,47 h)
- [9] (malakutchkicaptt.blog.hr, 17. lipnja 2009., 20,40 h)
- [10] <http://www.zboriste.com/index.php?topic=116.165>, 6. siječnja 2010., 11,07 h)
- [11] (<http://www.forum.hr/showthread.php?t=495642>, 6. siječnja 2010., 11,12 h)
- [12] (<http://www.glazbeni-forum.com/showthread.php?t=1690>, 6. siječnja 2010., 11,22 h)
- [13] <http://www.index.hr/forum/default.aspx?q=t&idf=11&idt=232368>, 14. siječnja 2010., 14,43 h)
- [14] (<http://www.forum.hr/showthread.php?t=204473>, 14. siječnja 2010., 14,50 h)
- [15] (<http://www.gitare.info/page.php?id=4940s>, 20. lipnja 2009., 15,28 h)
- [16] (<http://www.tportal.hr/funbox/funtime/48723/Svatko-moze-bitu-kul-u-pet-lakih-tocaka.html>, 6. siječnja 2010., 19,05 h)
- [17] (<http://www.paletedesign.hr/kolumna-poligon.html>, 15. siječnja 2010., 17,34 h)
- [18] (http://www.crorss.com/article_%E6iro_ne%E6e_belgijanci_opet_popu%9Ait_istu_foru__3434716.htm, 14. siječnja 2010., 22,00 h)
- [19] (www.forum.hr, 21. prosinca 2008., 18,42 h)

- [20] (www.index.hr, 21. prosinca 2008., 18,50 h)
[21] (www.ptt.yu/korisnici., 21. prosinca 2008., 19,00 h)
[22] (<http://split.com.hr/forum>, 21. prosinca 2008., 19,02 h)
[23] (www.hondafanclub.hr/forum, 15. veljače 2009., 9,31 h)
[24] (<http://fotozine.org/index>, 15. veljače 2009., 9,36 h)
[25] (www.forum.hr, 14. veljače 2009. u 19,30 h)
[26] (www.do-kraja.com, 14. veljače 2009. 20,01 h)
[27] (www.cikinho.blog.hr, 15. siječnja 2010., 17,31 h)
[28] (www.croportal.net/forum, 14. veljače 2009., 23,35 h)
[29] (www.crospace.net/forum, 14. veljače 2009., 23,38 h)
[30] (<http://www.reci.hr/forums/thread/949483.aspx>, 14. siječnja 2010., 23,13 h)
[31] (http://www.crorss.com/article_odgovor_na_pitalicu_%2B_doga%F0anje_naroda_na_ma%F0arskoj_carini_izlet_u_pe%E8uh__1560991.htm, 14. siječnja 2010., 23,22 h)
[32] (http://www.legalis.hr/modules/newbb/viewtopic.php?topic_id=19058&forum=29, 15. siječnja 2010., 17,59 h)
[33] (http://trosjed.net.hr/grupe/spaljena_ekipa/forum/59433/, 15. siječnja 2010., 18,09 h)

Literatura

- Fink, Ž., 1986.: Neke odrednice kolokvijalnog frazeologizma, *Strani jezici*, XV/I., Zagreb
Fink-Arsovski, Ž., 2002.: Poredbena frazeologija: pogled izvana i iznutra, FF press, Zagreb
Kolenić, Lj., 2005.: Tuđice u žargonskim frazemima. Na brzu ruku sklopljen skup, Budimpešta, 113. – 120.
Kolenić, Lj., 2003.: Morfološka prilagodba tuđica u osječkom studentskom žargonu, *Hrvatski dijalektološki zbornik* 12, Zagreb, 23. – 28.
Matešić, J., 1978.: O poredbenom frazemu u hrvatskom jeziku, *Filologija*, br. 8, Zagreb, 211. – 217.
Matešić, J., 1982.: Frazeološki rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika, Školska knjiga, Zagreb
Melvinger, J., 1984.: Leksikologija, Pedagoški fakultet, Osijek
Menac, A., 1978.: Neka pitanja u vezi s klasifikacijom frazeologije, *Filologija*, br. 8, Zagreb, 219. – 225.
Menac, A., 1994.: Frazeologija u različitim tipovima jednojezičnih hrvatskih rječnika, *Filologija*, 22–23, Zagreb, 161. – 168.
Menac, A., 2007: Hrvatska frazeologija, Knjigra d.o.o., Zagreb
Menac, A., Fink-Arsovski, Ž., Venturin, R., 2003.: Hrvatski frazeološki rječnik, Naklada Ljevak, Zagreb.
Mihaljević, M., Kovačević, B., 2006.: Frazemi kroz funkcionalne stilove, *Jezik*, 53/1, 1. – 15.
Sabljak, T., 2001.: Rječnik hrvatskoga žargona, VBZ, Zagreb.
Samardžija, M., 1995.: Leksikologija s poviješću hrvatskoga jezika u XX. stoljeću, Školska knjiga, Zagreb.
Silić, J., 1997.: Razgovorni stil hrvatskoga jezika, *Kolo*, 4, 483. – 496.
Šonje, Jure (ur.), 2000.: Rječnik hrvatskoga jezika, Školska knjiga, Leksikografski zavod „Miroslav Krleža“

Sažetak

Nina Mance i Ivana Trtanj, Učiteljski fakultet u Osijeku
UDK 81'367.4, izvorni znanstveni rad
primljen 16. siječnja 2010., prihvaćen za tisak 3. studenoga 2010.

More Recent Colloquial Phrasemes

In this paper the authors analyze some more recent phrasemes in colloquial language. Special attention has been paid to phrasemes that are not recorded in fundamental Croatian phraseological dictionaries and have not been described so far.

The phrasemes have been described with respect to their meaning and to whether their constituent parts are foreign or Croatian words. Most of the recent phrasemes have appeared in the internet. Blogs and forums form a rich corpus of newly formed phrasemes.

The paper is a contribution to modern Croatian phraseology because it describes a cross section of more recent Croatian phrasemes.

ZUBAR, STOMATOLOG ILI DOKTOR DENTALNE MEDICINE

Marin Vodanović

Uvod

 rajem 2009. na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu počeo se provoditi projekt pod nazivom Hrvatsko stomatološko nazivlje – HRSTON koji podupire Nacionalna zaklada za znanost u sklopu programa Izgradnja hrvatskoga strukovnog nazivlja. Projekt se provodi u suradnji s Institutom za hrvatski jezik i jezikoslovlje koji pruža kroatističku i leksikografsku potporu. Cilj je projekta izgradnja hrvatskoga stomatološkog nazivlja i popularizacija njegove uporabe među korisnicima (Vodanović, 2010.). U ostvarenju tih ciljeva, osim stručnjaka s područja jezikoslovlja, sudjeluje još 40-ak stomatologa zainteresiranih za unaprjeđenje nazivlja vlastite struke. Većina su suradnika ili profesori ili asistenti – znanstveni novaci na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, dok ih nekoliko dolazi s Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu te iz poliklinika ili privatnih stomatoloških ordinacija diljem Hrvatske. Više obavijesti o projektu moguće je pronaći na <http://hrston.sfzg.hr>.

S obzirom da u hrvatski jezik, a samim time i u stomatološko nazivlje prodire sve više tuđih naziva, ponajprije engleskih i njemačkih, projektom se želi prikupiti što je moguće više stomatoloških naziva, jezično ih urediti u skladu s terminološkim načelima Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, te ukoliko postoji više istovrijed-